

สมเด็จพระพุทธมาจารย์
(โต พรหมรังสี)

**สมเด็จพระพุฒาจารย์
(โต พรหมรังสี)**

ฉบับธรรมทาน (กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔)
จัดพิมพ์จำนวน ๗,๐๐๐ เล่ม
โดย **ปิ่นธรรม แทนคุณ**

ภาพปกวาดโดย วรวรรณ์ ศาลลอย
แบบปก-รูปเล่มโดย บริษัท ผลึกไท จำกัด
เอื้อเพื่อการเผยแพรธรรมโดย สำนักพิมพ์ธรรมดา
โทรศัพท์ ๐-๒๕๕๘-๗๐๒๖, ๐-๒๕๕๘-๘๓๕๖
โทรสาร ๐-๒๕๕๘-๘๓๕๖
พิมพ์ที่โรงพิมพ์เม็ดทราย

คำปรารภ

ท่านเจ้าประคุณสมเด็จพระพุทธอาจารย์ (โต พุรหมุรสี) เป็นพระมหาเถระแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ที่มีชีวิตยืนนานถึง ๕ แผ่นดิน คือ ตั้งแต่รัชสมัยของรัชกาลที่ ๑ ถึง รัชกาลที่ ๕ มีผู้คนเลื่อมใสศรัทธาเป็นอย่างมากมาโดยตลอดตราบจนกระทั่งทุกวันนี้

หากกล่าวถึง “สมเด็จพระโต” คนส่วนมากมักจะนึกไปถึง “พระพิมพ์สมเด็จพระวัดระฆังฯ” ซึ่งถือกันว่าเป็นวัตถุมงคลที่มีความขลัง (ศักดิ์สิทธิ์มาก) มีการเช่ากันในกลุ่มของผู้ที่นิยมพระเครื่อง ด้วยราคาที่สูงลิ่ว หรือไม่ก็นึกถึง “พระคาถาชินบัญชร” ที่นิยมสวดกันอย่างแพร่หลาย มีเป็นจำนวนไม่มากที่จะทราบถึงประวัติปฏิบัติและคุณธรรมอันยิ่งที่มีในท่านเจ้าประคุณสมเด็จพระโต พร้อมทั้งทราบถึงความหมายของพระคาถาบทนี้ และมีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการสวดอย่างถูกต้อง

หนังสือเล่มนี้ ต้นฉบับเดิมได้รับการเรียบเรียงให้อ่านง่าย และนำมาจัดพิมพ์เป็นครั้งแรกโดย คุณขวัญ เพียงหยั แห่งห้องหนังสือเรือนธรรม ข้าพเจ้ามีความประสงค์ที่จะให้หนังสือ “สมเด็จพระพุทธอาจารย์ (โต พุรหมุรสี)” นี้ ได้รับการเผยแผ่ไป

ในวงกว้างยิ่งขึ้น ด้วยวัตถุประสงค์ที่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของคุณขวัญ ดังปรากฏที่หน้าคำนำในการจัดพิมพ์ครั้งที่ ๑

ขอขอบคุณ คุณขวัญ เพียงหยั เป็นอย่างสูงที่เอื้อให้ออนุญาตให้นำมาจัดพิมพ์ใหม่ได้ กราบขอบพระคุณ ท่านอาจารย์วคิน อินทสระ ผู้เสนอแ่งคิดที่ควรนำไปพิจารณาเพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องในการสวดพระคาถาชินบัญชร ที่เมตตาอนุญาตให้คงไว้ทำyle่มได้ เพื่อประโยชน์ของท่านผู้อ่าน

ท้ายนี้ ขอขอบพระคุณสำนักพิมพ์ธรรมดาและทุกๆ ท่านที่มีส่วนร่วมในการจัดทำหนังสือเล่มนี้ให้สำเร็จ งดงาม สมบูรณ์ทุกประการมา ณ โอกาสนี้

ปิ่นธรรม แทนคุณ

๕ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๓

คำนำในการพิมพ์ครั้งที่ ๑

เมื่อประมาณ ๑๕ ปีมาแล้ว เพื่อนสนิทได้ให้หนังสือมาเล่มหนึ่งชื่อ **“สมุดสมเด็จ”** เป็นประวัติของ **หลวงพ่อโต พุทธมรณีย์** ตอนนั้นฉันยังไม่รู้จักท่านเท่าใดนัก รู้แต่ท่านมีคาถาชินบัญชรเพื่อนได้แนะนำต่อนให้หนังสือมาว่า ท่านเป็นพระใจดี มีเมตตามาก ขนาดขโมยมาล้วงกุฏิท่าน จะขโมยตะเกียง แต่หยิบไม่ถึงท่านก็เอาเท้าเหยียบๆ ไปให้ ท่านบอกว่า **“มันอยากได้”** สมัยนั้นฟังแล้วก็เห็นเป็นเพียงเรื่องขำ อ่านหนังสือแล้วก็เก็บไว้ในตู้

วันเวลาผ่านไปกับชีวิตการทำงานแบบปุถุชน สุขบ้าง ทุกข์บ้าง ได้เรียนธรรมะบ้าง ได้เรียนรู้ว่าสัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรม และเรียนรู้การวางอุเบกขา เพื่อจะได้ไม่เดือดร้อนจนเกินไป

ครูบาอาจารย์สอนว่า แม้จะเห็นอุเบกขาแล้ว แต่เราก็ต้องฝึกเมตตาให้เพิ่มขึ้นในใจของเราด้วย เรื่องราวของหลวงพ่อโตเขียนตะเกียงให้ขโมย จึงกลับมาสู่ใจของฉันอีกครั้ง แม้ว่าคนที่ทำให้อัศจรรย์ใจ จะไม่ได้มาขโมยตะเกียงก็ตาม แต่เมื่อพิจารณาความเป็นไปของ **“ปุถุชน”** แล้ว ก็คลายใจลงได้ เมื่อพูดตามหลวงพ่อกว่า **“มันอยากได้”**

บ่อยครั้งที่เรารู้เรื่องราวของหลวงพ่อโตแล้ว มองไปที่ความขำ นั้นเพราะท่านทำสิ่งที่ไม่เหมือนใคร แต่เรามัวขำเลยไม่ได้มอง **“ความจริง”** ที่หลวงพ่อกว่า **“ทำให้ดู เป็นอยู่ให้เห็น”** แล้วเอามาสอนตัวเองมาฝึกฝนตัวเอง เพื่อไปสู่ชีวิตสุขสงบตามรอยหลวงพ่อกว่า

ดังนั้น จึงอยากทบทวนประวัติของหลวงพ่อกว่าอีกครั้ง เพื่อจะเห็น **“ความจริง”** ที่ท่านสอนโดยการ **“ทำให้ดู เป็นอยู่ให้เห็น”** เช่น เห็นเรื่องเมตตาอันมากมายจากเรื่องที่ท่านเขียนตะเกียงให้ขโมย เป็นต้น ไม่เช่นนั้นแล้ว การที่เราได้มีโอกาสมีหลวงพ่อกว่าอยู่ในประวัติศาสตร์ชาติไทย โดยที่เราไม่ได้เรียนรู้อะไรจากท่านเลย ก็นับว่าเป็นเรื่องที่น่าเสียดายอยู่ไม่น้อย

ฉันหวังว่าท่านผู้อ่านคงจะเห็นเจตนาของหนังสือเล่มนี้ พร้อมกับศึกษาประวัติของท่านด้วยมุมมองใหม่ และนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อความสุขของชีวิตต่อไป

ห้องหนังสือเรือนธรรม

สารบัญ

ภาค ๑ ประวัติสมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี)	๑๑	๑๕. วัดใหม่ยายแพง	๕๖
ภาค ๒ เรื่องเล่าสมเด็จพระโต	๑๗	๑๖. รับจ้างเทศน์	๕๗
๑. การศึกษา	๑๙	๑๗. ครัทธาหัวเต่า	๕๘
๒. คุณธรรม	๒๓	๑๘. เบ็ดเตล็ด	๕๙
๓. ไม่ถ้อยศักดิ์	๒๙	๑๙. เรื่องของใครของมัน	๖๐
๔. เทศน์เรื่อง ๑๒ นักษัตร	๓๑	๒๐. เป็นสมเด็จพระพุฒาจารย์	๖๑
๕. เผศัญหน้านักปราชญ์	๓๘	๒๑. มีดจริงหนอ (๑)	๖๕
๖. ถวายอดิเรก	๔๒	๒๒. มีดจริงหนอ (๒)	๖๖
๗. วิธีสอนคน	๔๔	๒๓. เลิกเทศน์เลิกสวด	๖๘
๘. ขอฝากตัวด้วย	๔๕	๒๔. เทียวไปตามสบาย	๖๙
๙. พระตะตะกร้อ	๔๖	๒๕. พระคาถาชินบัญชร	๗๑
๑๐. รู้จักยอม	๔๘	ภาค ๓ พระคาถาชินบัญชร	๗๓
๑๑. ธรรมะจากหมา	๕๐	- บทสวดพระคาถาชินบัญชร	๗๕
๑๒. ชูบ ๓ ดอก เจาะกระดาศ ๓ รู	๕๒	- บทแปลพระคาถาชินบัญชร	๗๘
๑๓. อายพระพุทธรูป	๕๓	- หมายเหตุพระคาถาชินบัญชร	๘๒
๑๔. ขายผ้าเอาน้ำรอด	๕๔		

